MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-20 ta' Frar, 2009

Citazzjoni Numru. 45/2007

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-2 ta’ Frar 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti kienu ngħaqdu fiz-żwieġ nhar il-11 ta’ Ottubru 1992, (Dok A).

2. Illi minn dan iz-żwieġ l-kontendenti kellhom żewġt itfal, li llum għadhom it-tnejn minuri.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat, peress li nkiseb bi vjolenza morali jew biża', u dana *ai termini* ta' l-artikolu 19(1a); tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

4. Illi l-kunsens tal-partijiet kien ivizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju fuq il-hajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li għamlitha mpossibbli għall-partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ u dan *ai termini* ta' artikolu 19(1)(d) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

5. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat minħabba l-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa u tad-dritt għall-att taż-żwieġ u dan *ai termini* ta' l-artikolu 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għaldaqstant l-attur jitlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti għandha għar-raġunijiet premessi:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ ikkuntrattat bejn il-kontendenti fil-11 ta' Ottubru 1992 huwa null u bla effett fil-liġi *ai termini* ta' l-artikoli 19 (1) (a), (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa qed jiġi nġunt personalment biex jidher għas-subizzjoni.

Rat illi l-konvenut ma ppreżenta ebda risposta u allura huwa kontumaċi skond il-liġi;

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi u ta' ommha;

Rat il-verbali tas-seduti illi saru quddiem l-assistenti gudizzjarji;

Rat in-nota ta’ sottomissjonijiet tal-attriċi;

Rat il-verbal tas-seduta tat-23 ta’ Dicembru 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-1992 bażi ta’ l-artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut huwa kontumaċi, iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *“F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*” (<u>Anna Tonna vs Alexander Tonna</u> deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta’ xi parti jkun inkiseb b’esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti ta’ l-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta’ Jannar, 2006):

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u ċjoe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u ċjoe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasiżża hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi ppruvat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasiżżat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *"B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-*

mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi <u>Angela Spiteri vs Joseph Spiteri</u> (4 ta' Novembru, 1994), <u>Robert Attard vs Josephine Attard</u> (18 ta' Ottubru, 1995) u <u>Janet Portelli vs Victor Portelli</u> (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet <u>Mario Mizzi vs Maris Mizzi</u> (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti ta' l-Appell ukoll qalet li: *"Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Huwa ċar għall-Qorti li l-konvenut kellu problemi serji fir-relazzjoni sesswali tiegħu ma' l-attriċi tant li jirrizulta li huwa kien persistentement jirrifjuta li jorqod fis-sodda ma' l-attriċi u kien jorqod fuq is-sufan. Kien ikollhom x'jaqsmu flimkien rarament – ċirka darbtejn fis-sena u l-attriċi tgħid illi f'dawk l-okkażjonijiet huwa kien ikollu problemi kbar biex ikollu erezzjoni suffiċjenti u illum irrealiżżat li l-insistenza tiegħu biex ma jorqodx magħha kienet ġejja minn dan il-fatt illi kien ukoll jirrendih vjolenti magħha. Għalhekk jirriżultaw ampjament il-kawżali ndikati mill-attriċi.

Għalhekk il-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iz-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fil-11 ta' Ottubru 1992; spejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------